

DIO KONFIDIS TASKON ŜIRMI KREITAĴARON AL LA HOMOJ, NE AL LA MONO

Kateĥizo de la Sankta Patro Francisko en ĝenerala aŭdienco la 5-an de junio 2013

Bonan tagon, karaj gefratoj. Hodiaŭ mi volas halti ĉe demando de la vivmedio, kiel mi tion ĉe diversaj okazoj jam plurfoje faris. Proponas tion al mi ankaŭ la hodiaŭa Monda Tago de Vivmedio, proklamita fare de Organizo de Unuiĝintaj Nacioj, kiu forte apelacias pri bezono malebligi malŝparadon de nutraĵoj kaj ilian neniigon.

Parolante pri vivmedio, pri kreitaĵo, mi imagas unuajn paĝojn de la Biblio el la libro Genezo, kie tekstas, ke Dio donis al viro kaj virino teron, por primastrumi kaj gardi ĝin (komp. Gen 2,15). Kaj mi metas la demandojn: Kion signifas primastrumi kaj gardi la teron? Ĉu vere ni primastrumas kaj gardas kreitaĵon? Aŭ ĉu ni elrabas kaj malzorgas ĝin? La verbo „primastrumi“ atentigas pri zorgo de la terkulturisto pri la tero, por ke ĝi povu donadi fruktojn, por disdividado. Kiom da atento, prizorgo kaj sindoneco tio postulas! Kulturado kaj ŝirmo de la kreitaĵo estas indikilo, kiun la Dio ordonas ne nur komence de la historio, sed al ĉiu el ni; ĝi estas konsistaĵo de lia plano, laŭ kiu devas la mondo respondece disvolvadi, fariĝi ĝardeno, la loko loĝebla por ĉiuj. Benedikto la Deksesa plurfoje memorigis, ke la tasko, kiun konfidis al ni Dio la Kreinto, postulas akcepton de ritmo kaj logiko de la kreitaĵo. Ni ofte lasas nin gvidi per tromemfido de superregado, posesiveco, manipulado kaj ekspluatado; ni ne ŝirmas la kreitaĵon, ne respektas ĝin, ne rigardas ĝin kiel senprofitan donacon, pri kiu ni devas zorgi. Ni perdas kapablon de mirego, meditado, aŭskultado de kreitaĵo kaj ni ne plu kapablas kompreni tion, kion Benedikto la Deksesa nomas „ritmo de historio de la amo de Dio kaj la homo“. Kial ĝi estas tia? Ĉar ni opinias kaj vivas horizontalece, ni malproksimiĝis de Dio, ni ne legas liajn signojn.

Sed la „kulturado kaj ŝirmo“ ne inkluzi-

vas nur la rilaton inter ni kaj la vivmedio, inter la homo kaj kreitaĵo; ĝi koncernas ankaŭ la homajn interrilatojn. La papoj parolis pri la homa ekologio, intime interrilatanta kun ekologio de la vivmedio. Ni travivas krizon, kion ni vidas je la vivmedio, sed precipe je la homo. La homo estas en endanĝerigo. Estas

certa, ke la homa persono troviĝas hodiaŭ en endanĝerigo, kaj tial estas bezonata la homa ekologio! Kaj tiu ĉi endanĝerigo estas grava, ĉar la kaŭzo de la problemo ne estas kia ajn, sed etika kaj antropologia. La Eklezio tion kelkfoje akcentis kaj multaj homoj diras: jes, ĝuste, tio estas vero..., sed la sistemo estas plu daŭriganta same kiel antaŭe, ĉar regas dinamiko de ekonomio kaj financado, malhavantaj la etikon. Hodiaŭ ne ordonas la homo, sed la mono. Ordonas la mono. Kaj Dio, nia Patro, konfidis taskon ŝirmi la teron ne al la mono, sed al ni, al viroj kaj virinoj. Ni havas tiun taskon! Sed la viroj kaj la virinoj estas oferataj al idoloj de profito kaj konsumo. Tio estas „kulturo de forfalo“. Se

difektiĝas komputilo, estas tio tragedio. Sed la malriĉeco, bezonoj kaj dramoj de multaj homoj iĝas normalaj. Se dum la vintra nokto ekzemple ĉi tie proksime, sur la strato Ottaviano mortas iu homo, estas tio neniondiranta sciigo. Tio, ke en multaj partoj de la mondo estas infanoj, kiuj havas nenion por manĝi, estas neniondiranta sciigo, tio ŝajnas esti normala. Tiel tio ne povas esti! Sed malgraŭ tio tiuj aferoj estas normalaj. Iuj senhejmuloj mortas surstrate pro malvaromo kaj pri tio oni ne parolas. Sed se malkreskas en iu urbo borsa kurzo je dek gradoj, tio estas tragedio! Tiel estas forĵetataj homoj, kvazaŭ ili estus forfalajoj.

Tiu ĉi „kulturo de rubaĵo“ iĝas esti normala pensmaniero, per kiu estas infektitaj ĉiuj. La homa vivo, la homo jam ne estas perceptataj kiel primara valoreco, kiun oni devas respekti kaj ŝirmi, precipe se temas pri malriĉulo kaj senfortulo, se li ankoraŭ ne estas utila – kiel nenaskita, aŭ ne plu estas utila – kiel maljuna homo. Tiu ĉi kulturo de rubaĵo nin iĝas nesentemaj ankaŭ rilate al malŝparado de la nutraĵoj kaj iliaj forĵetadoj, kiuj estas des pli bedaŭrindaj, kiam en ĉiu mondoparto, bedaŭrinde, multaj homoj kaj familioj suferas pro malsato kaj subnutrado. Niaj pragepatroj estis iam tre zorgemaj, por ne forĵeti ion el nutraĵoj, kiuj postrestis. Konsumismo en ni kulturis al kutimiĝon al neglektemo kaj ĉiutaga malŝparado de la manĝovaroj, kiujn ni ofte ne kapablas ĝuste

pritaksi, kio ege superas nurajn ekonomiajn parametrojn. Ni ekmemoru bone, ke la nutrovaroj, kiujn ni forĵetas, kvazaŭ ni ŝtelus el la tabloj de tiuj, kiuj estas malriĉaj kaj malsatantaj! Ĉiujn mi instigas, por pripensi la problemon de la malŝparado de la nutrovaroj, por ke estu trovitaj vojoj kaj manieroj, kiuj tiun ĉi problemaron serioze solvos kaj iĝos iloj de solidareco kaj dividado kun la plej bezonuloj.

Antaŭ kelkaj tagoj en la soleno de Dia Korpo ni legis pri miraklo de multenombriĝo de la panoj. Jesuo satigis homamason per kvin panoj kaj du fiŝoj. Grava estas konkludo de la menciita partaĵo: „Ĉiuj satigiĝis kaj oni kolektis da postrestintaj fragmentoj dek du korbojn.“ (Luk 9,17) Jesuo postulas de la disĉiploj, ke nenio estus forĵetita: neniuj forlasaĵoj! Kaj poste estas ankoraŭ ĉi tie fakto de tiuj dek du korboj. Kial dek du? Kion tio signifas? Dek du estas triboj de Israelo, kio simbole prezentas la tutan popolon. Per tio estas al ni dirite, ke se la nutrovaroj estas juste solidare disdonataj, neniam estas iu senigita pri tio la plej bezonata kaj ĉiu socio povas iri renkonten al bezonoj de la plej malriĉaj. La homa ekologio kaj la ekologio de la vivmedio iras manenmane.

Mi do volas, ke ni ĉiuj serioze klopodu pri respektado kaj ŝirmo de la kreitaĵaro, estu ni atentemaj al ĉiu homo, kontraŭstarante kulturon de malŝparado kaj forĵetado kaj klopodu pri kulturo de solidareco kaj renkonto. ■